



Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Iesus vti homines donis suis, multifaria[m] ornat. Concio XXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

Ibidem.

me filia Hierusalem, sed super vosmetipsas flete, & super filios vestros. Nam si in terra qui sum vt lignum adhuc viride, tantas pœnas vndique conglobant, in arboribus hoc est, in peccatoribus) quid fiet? Futurum præterea est, vt tanta calamitas vos & ciuitatem vestram premat, vt felices tunc dicantur steriles, quæ non habeant filios, vnde duplici miseria (hoc est, tam pro se, quam pro filiorum calamitate) torqueatur. Tandemque in Caluaria venit locum, vbi myrrham illum voluerunt vino potare: sed vt gustauit, noluit bibere.

Precatio pro sequela Christi.

Dilectissime Domine Iesu Christe, da nobis crucem vera penitentia seruam amplecti, tuæq; passionis vestigia imitando, per viam abnegationis perfectissime te sequi: vt quæ in mundo sunt blanda aut delectabilia, execremur: & vni amore quacunque dura & aduersa sunt, desiderijs sitibundis amplectamur, qui benedictus in æternum. Amen.

DE CHRISTI NUDATIONE AD CRUCEM.

Theorema XXIII.

ARGVMENTVM.

Qui hominem multiformibus vestit donis, omniaque alia propter hominem ornat, hic ab hominibus vultibus nudatur.

IESUS VTI HOMINES DONIS SVIS MULTIFORMI

ORNAT. Concio XXIII.

Hominem quam mirabiliter exornauerit Deus.

Mira quam finit in homine.

Non puto faciliter capi humano ingenio posse, quanta sint quibus hominem vestiatur atque exornet Deus. Nam quis hominem quid intelligit? Quis nobis animæ vires, memoriam, rationem & voluntatis quis potentias, quis sensus officiaque singulorum nobis explicabit? Nam si corpore tam varia, tam mira quoque videmus, quorum tamen ratio notabit, quomodo animæ intima nobis constabunt? Quis medicorum vniuersum adeo peritus, adeo doctus, adeo ve inuentus est expertus, vt vel corporalis naturaliumque (præter coniecturas quasdam) plenam ausit polliceri, profundi que scientiam? Quam mira, quam stupenda sunt in homine, vt in sumptuosissimo decoctioneque cibi & potus, in digestionem, in separationem optimissimam, in partitionem administrationeque virtutis eiusdem naturalis, quæ spiritualium membrorum cuius sua & conuenientia preparat atque transmittit, vt ad hepar, ad pulmonem, ad caput & ad lingua quæque quæ illis in cibo sumpto congrua inueniuntur, singulis singulorum diuidens? Quis nobis horum scientiam certam (vt de ratione horum que sic ordinata sint, taceam) adferet? Videte complexionem conditionesque hominum tam varias, quam multas, atque nunquam prorsus conformes, aliam multa, quorum rationem reddere non possumus. Adde iam animi inclinationes, passionem, virtutes, desideria, intentiones, eorundemque medullas

penitissimos motus, quomodo horum multa prorsus sunt nobis abstrusa, ut nos ipsos quoque non cognoscamus, sed is solus intelligit ac planè videt, qui condidit nos, utpote qui scrutatur corda & renes, Deus. Postremo meditare dona interna & externa, hoc est, tū animi, tū corporis, ut vix sit homo quin singulare habeat aliquod donū, cæteris nō in eadē vbertate cōmune. Vestit itaq; nos & ornat Deus omnibus ijs ad nostrū decorem, ad virtutem, ad potentiam, ad operationem, ad eruditionem, ad actionem, ad refectiōnem, & ad requiem: nec nos tantum sic ornavit, verūm etiam cuncta quæ creauit, propter hominem creauit, dans eadem homini in cibum, in potum, in ministerium, & solarium. Contemplare cælum & tetram, & inquire, propter quē cælum tanta stellarum pulchritudine, quanta varietate ornatum sit: terra verò cur tam multiformi paradiso & voluptate hortorum, pratorum, vallium decoretur: aut fundus terræ quamobrem tam abunde mineris metallorum & gemmarum multifariamq; locupletatus sit, & comperies cuncta simul ab hominum amatore propter hominem esse creata. Propter te o homo ingratus, creator tuus, amator tuus, vestiuit atque ornavit cælum stellis, stellas vario distinctoq; lumine, lumen influentia, influentiā virtute, virtutem mirabili operatione, operationem verò varijs commodis homini congruentibus: adeo ut nihil sit otiosum, inane, infructuosum inter opificia mirabilia artificis tanti: Itaque o homo, propter te creauit, composuit, vestiuit, exornauitq; Deus omnia: huic tamen tu sicut omnium es creaturarum charissimus, ita inter opificia vniuersa es ingratisimus: ideo autem vestiuit, atque ornavit omnia, ut eorum vestes atque ornatus & quicquid illis inditum est, tibi seruiant, tuāq; sint vtilitati subiecta atque parata. Neque enim propter angelos hæc creata sunt, qui terrenis haudquaquam egent: neque propter bestias, quæ est egent, non tamen eius sunt dignitatis, ut propter illas Deus cætera condiderit: quandoquidem corruptibiles sunt & irrationales, nullam Dei habentes cognitionem. Quapropter quia terrena omnia, quæ secundum Gregorium nihil aliud sunt quam corporis indumenta, in decorem, in vtilitatemq; hominis condidit Deus: tuum erit omnia hæc non aliter ac munera & indicia benevolentis amatoris tui agnoscere. Non solum autem propria, verūm etiam aliena hoc modo accipere debes: ita enim fiet, ut aliena quoque tibi propria, & nonnunquam magis tua sint quam alteritis cui largita sunt, utpote quando negligit ea dona, aut non ad laudem vtitur creatoris. Quæ ut clarius liqueant: descende ad singula: vel vnum singulatim excutias: quo cætera quoque fiant notiora. Vide corpus tuum quod dedit Deus animæ pro vestimento, quomodo vestierit hoc vestimentum, quomodo exornauerit. Corpus certè ornavit membris, membris indidit vires, sensus, & singula officijs distinxit. Sensibus parauit varia obiecta, obiecta vestiuit innumeris proprietatibus oblectantibus. Verbi gratia: Visui prouidit obiecta multifor-
 mia, eademque vestiuit tam multiplici colore, figura atque decore, ut humanae industriæ sit impossibile, eiusmodi quippiam æmulari. Vnde & in liliij pulchritudine commendans sapientiam creatoris, dicit nec Salomonem vestitum fuisse in omni gloria, sicut vnum lilium. Sicut autem de visu, ita de auditu quoque est dicendum: Cui parauit in multiplici specie sonos, sonos item varijs dulcedinibus distinctis dotauit, scilicet in musica, in voce, cantu, fidibus

Dona Dei
interna &
externa
homini
quanta sint
collata.

Omnia pro-
pter homi-
nem esse
creata.

Gregorius.

Corpus
hominis
quam mira-
biliter Deus
vestierit
atque exor-
nauerit.

Matth. 6.
Lucæ 18

1. VI
13

Animam
humanam
quomodo
Deus vesti-
rit ac orna-
uicit

Elementa
quomodo
Deus exor-
nauicit pro-
pter homi-
nem.

Partis alte-
rius Argu-
menti ex-
plicatio.

Nudatum
ac spolia-
tum fuisse
Christum
multipli-
citer.
Matth. 13.
Lucæ 11.
Ioan. 18.
Matth. 27.
Luc. 23.
Ioan. 9.
Marci 19.
Matth. 27.
Ioan. 19.
Matth. 21.
Marci 15.

Palm. 11.
Psalm. 68.
Matth. 27.

fidibus ex metallo aut intestinis animalium, in calamis, fistulis, cymbalis &c. Et ita de singulis sensibus dici possit. Veruntamen secundum aliorum considerationem, animam humanam vestiuit potentijs ac viribus, virtutibus tam scientiarum quam virtutum. Verbi gratia: Intellectum scientiarum sapientia & deiformi fide; memoriam, cogitationibus mundis atque vtilibus & spe æternorum liberum arbitrium, dilectione diuina. Sic quoque vni ornauit virtutibus, virtutes operibus, opera meritis, merita præmijs. Imo imperfectiones virium nostrarum ornauit sacramentis, sacramenta gratijs, gratias, gloria. Nec tamen putes q̄ naturā humanā solam Deus ornauerit, vestiuit, verum etiam ornauit elementa & alia corporea, idq̄ propter hominem. Verbi gratia: tellurem arboribus, arbores folijs & fructibus, caetera quoque floribus, flores verò odoribus, coloribus & pulcherrimis figuris. Simili modo fructus decorauit. Et hæc possent extendi sic in infinitum.

*IESVS UT OMNI SUO VESTIMENTO SPO-
liatus, nudatus, & velut omnium hominum abiectio
factus sit.*

CONTRA hoc verò, quod tam nobiliter vestiuit, ornauit, dorauit & significauit nos Dominus, ipse omni tegumento spoliatus, nudatus & velut opprobrium hominum factus. Ante quidem semel exutus est vestimentis, scilicet ad flagellationem, & coronationem, & reuertus: modo verò ante crucem nudatur, vestes non resumpturus. Considera verò, Dominum Iesum (iuxta hoc quod supra dixi, quod libet quod aliter in decorem vel vtilitatem, eius dici vestem) multipliciter esse nudatum & spoliatum. Si quidem spoliatus est exultatione sua, quam habuit ac habebat in fructu doctrinæ suæ & miraculorum: quando quidem vbicumque perterant, æmuli sui illa peruertebant iniquè calumniantes coram populo, & potuissent alioqui & debuissent inde ædificari. Spoliauerunt eum discipulis incipientes magistrum. Spoliauerunt honore, fama, inique accusantes & contumelioses ante iudicem. Spoliauerunt decore vultus, cedentes a lapidibus maxillæ eius, & vultum conspuentes. Spoliauerunt venustate & integritate teneræ atque pulcherrimi corporis cædentes illud flagellis. Spoliauerunt dignitatem coronam illudentes: spoliauerunt vitam, ipsum crucifigentes. Nitebantur inter omnia grauissimum est & crudelissimum) ipsum quoque spoliare civitate, si potuissent, id est, ut animam cum corpore simul interimerent, impropertantes & illudentes in cruce pendenti, quasi ei qui frustra in Deo confideret, quo spem eius nitebantur extinguere. Quod etiam impropertantes in eundem finem verba hæc loquerentur, ut postea sequetur: *Consultat in Diabolo: et eum si vult:* diabolus tamen eorum instigator hæc verba illuc ordinabat. Hinc iam manifestum est, Iesum in omnibus contemptum, illudum, spoliatum, in quibus nos honorauit & nobis benefecit. Cibum potumq̄ præ nobis in consolationem & refectioem dederat. Ipsi verò cibis qui ministrabatur, virtute refectioem priuatur ac nutriendi: potus, refrigerandi spoliatur virtute: vestimenta, ne contegant, adimuntur: & hoc modo singula suo ad quem sunt creata, spoliantur. Si quidem cibum ipse felle & aceto